

Till Försvarsdepartementet

Yttrande - Remiss - SOU 2024:64 Motståndskraft i samhällsviktiga tjänster

Remissinstansen diarienummer: 00624–2024

Övergripande kommentarer

Mycket av det som framgår av utredningen är sådant som kommunerna redan gör utifrån befintlig lagstiftning, vilket kan underlätta en implementering av lagförslaget. Att de delar av kommunens säkerhetskänsliga verksamhet som omfattas av säkerhetsskyddslagen (2018:585) inte påverkas av lagförslaget är också en förenklande faktor vid införandet av den nya lagen.

Kommunledningsförvaltningen bedömer att den nya lagen kommer att bli resurskrävande för kommunerna. Men exakt hur lagförslaget kommer att påverka kommunerna går inte att förutsäga innan lagförslaget träder i kraft då det till stor del beror på:

- Vilka verksamhetsutövare som tillsynsmyndigheterna identifierar som tillhandahållare av samhällsviktiga tjänster
- Hur tillsynsmyndigheterna utformar sina föreskrifter

Kommunledningsförvaltningen anser att det är viktigt att tillsynsmyndigheterna för en dialog med kommunerna inför ett utpekande av en viss verksamhet som samhällsviktig tjänst eftersom kommunerna är geografiskt områdesansvariga på lokal nivå.

Kommentarer på särskilda avsnitt i utredningen

8.3 Incidentrapportering

Kommunledningsförvaltningen bedömer att det ökade kravet på incidentrapportering innebär ökade kostnader för verksamhetsutövaren.

Kommunledningsförvaltningen bedömer att kriskommunikationen till allmänheten bör samordnas mellan aktörer. Det behöver vara tydligt att MSB:s information till allmänheten med anledning av en incident ska samordnas med rapporterande verksamhetsutövare.

9. Bakgrundskontroll

Kommunledningsförvaltningen ställer sig positiv till genomförandet av befattningsanalys och bakgrundskontroll. Ett sådant arbete kommer dock innebära en ökad administration, systemstöd och utbildning för de delar av kommunen som ska genomföra arbetet.

8.1 Skyldighet att genomföra riskbedömning

Kommuner gör genom lag (2006:544) om kommuner och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser och höjd beredskap en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) inför varje mandatperiod. Kommuner ska i sin RSA, precis som i den riskbedömning som utredaren föreslår, analysera vilka risker som kan påverka verksamheten och dess förmåga att hantera dessa. Enligt utredningen ska en verksamhetsutövare som identifieras av tillsynsmyndigheten genomföra en sådan riskbedömning senast 9 månader efter identifieringen. Denna riskbedömning ska uppdateras vid behov men minst vart fjärde år.

Kommunledningsförvaltningen anser att tillsynsmyndigheternas föreskrifter för riskbedömningen och den som gäller för kommunernas RSA behöver samordnas och att rapporteringen av dessa bör ske samordnat.

8.2 Åtgärder för motståndskraft

Kommuner ska utifrån Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) föreskrift för RSA ta fram behov av förmågehöjande åtgärder med anledning av analysens resultat (MSBFS 2015:5). Utifrån utredningens förslag ska verksamhetsutövare utifrån genomförd riskbedömning vidta åtgärder för att säkerställa sin motståndskraft.

Kommunledningsförvaltningen anser även här att tillsynsmyndigheterna behöver samordna sina föreskrifter.

15.5.6 Konsekvenser för offentliga kritiska verksamhetsutövare

Utredarens förslag är att offentliga verksamheter ska finansiera genomförandet av åtgärder med anledning av lagförslaget inom ramen för egen budget vilket Kommunledningsförvaltningen anser går utanför finansieringsprincipen.

1.6 Förslag till förordning om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare

För organisationer som arbetar med dricksvatten och avloppsvatten innebär utredningen att organisationen kommer ha två tillsynsmyndigheter vilket kan leda till att organisationen behöver förhålla sig till olika krav för samma arbete. Antalet tillsyner kan leda till ett dubbelarbete med risk för fördröningar för VA-abonenterna.

Kommunledningsförvaltningen hade önskat att endast en myndighet har tillsynsansvaret för dricksvatten- och avloppsvatten.

10.6.1 Samarbetsforum

Kommunledningsförvaltningen ställer sig positiv till att utredningen föreslår ett samarbetsforum lett av MSB för tillsynsmyndigheterna när det gäller CER-

direktivet. Kommunledningsförvaltningen anser att kommuner och andra offentliga som enskilda verksamhetsutövare bör delta i forumet som remissinstans.

15.5.6. Ekonomiska konsekvenser för offentliga verksamhetsutövare

De krav som tillkommer genom utredarens förslag går utöver de krav som framkommer genom befintlig lagstiftning gällande civil beredskap. Därför blir det fel när utredaren menar på att befintliga statsbidrag även kommer att täcka upp för kommande kostnader.

Ställningstagande

Kommunledningsförvaltningen anser att utredningen inte tar hänsyn till finansieringsprincipen. Delar av lagförslaget behandlar sådant som kommuner redan gör genom annan lagstiftning. Dock kan det nya lagförslaget innebära en kostnadsökning för kommunerna eftersom ett visst administrativt merarbete ändå behöver göras.

Kommunledningsförvaltningen anser att tillsynsmyndigheternas föreskrifter i det här fallet behöver samordnas och att föreskrifterna samordnas med övrig lagstiftning som reglerar kommunernas arbete med civil beredskap.

ÖSTERSUNDS KOMMUN

Kommunledningsförvaltningen

Yttrandet skickas till Förvarsdepartementet via e-post till fo.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till alfred.pucek@regeringskansliet.se.